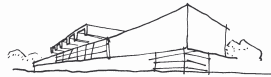

Biblioteques de Barcelo
Xavier Benguerel

Biblioteques de Barcelo
Xavier Benguerel

Servei de Documentació de Literatura Infantil i Juvenil

Biblioteca Xavier Benguerel

Horari

- dilluns, dimarts, dijous i
dissabte
10 a 14 h i de 16 a 21 h
- dimecres i divendres
10 a 21 h

Adreça
Av. Bogatell, 17
08005 Barcelona
Tel. 93 225 18 64
sdlij@diba.cat

Ignasi Blanch. *Fill de rojo*

IL·LUSTRAR i ESCRIURE LA GUERRA CIVIL

Guia de lectura

Desembre 2008

Servei de Documentació
de
Literatura Infantil i Juvenil

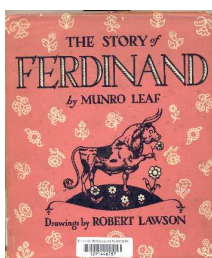
Recentment la producció de Literatura Infantil i Juvenil (LIJ) ha abordat amb gran capacitat creativa la nostra memòria històrica sobre la Guerra Civil (1936-1939).

Les obres editades ens obren les portes a uns fets que poden ser llegits i compartits per infants, joves i grans.

Propostes literàries com l'àlbum il·lustrat ens apropen al conflicte amb una dimensió artística i emocional diferent que aporta riquesa, subtilesa i plasticitat.

La trama de relats intergeneracionals, de la mà dels bons escriptors, ens retornen les vivències d'aquells que van patir la Guerra i ens conviden a compartir una història particular i, alhora, universal.

Us presentem aquesta guia de lectura on l'ahir i l'avui conviuen. No podem oblidar les publicacions dels anys 30, adreçades als infants que van patir la guerra, plenes d'uns arguments i d'unes il·lustracions marcades pel pes del conflicte bèl·lic. Són la porta d'entrada per gaudir de la producció literària actual emmarcada en aquesta època històrica tan present per a tots nosaltres.

Contes dels anys de Guerra

“Aquest noi que ens promet bones coses és “El més petit de tots”, el fill de la Revolució”

Lola Anglada. *El més petit de tots*

Anglada, Lola

El més petit de tots

Barcelona: Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, 1937

Antoniorrobes

Cierto niño, en cierta guerra, con tigres labró la tierra

Madrid: Estrella, 1937

Antoniorrobes

Bartolozzi, Pitti (il·l)

Don Nubarrón en los refugios

Madrid: Estrella, 1938

Antoniorrobes

Bartolozzi, Pitti (il·l)

Palomitas de "Botón", de paz y de guerra son

Madrid: Estrella, 1937

Antoniorrobes

Bartolozzi, Pitti (il·l)

El patito feo

Madrid: Estrella, 1930

Fernández Córdoba, Fernando

Penagos, Rafael de (il·l)

Cuentos del tío Fernando

Madrid: Saturnino Calleja, 1940

Leaf, Munro

Lawson, Robert (il·l)

The story of Ferdinand

New York: The Viking Press, 1946

Obiols, Josep

Auca del noi català, antifeixista i humà

Barcelona: Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, 1937

Guerra Civil i Àlbum il·lustrat

“El dia que m'agradava més de la setmana era diumenge. Però aquell diumenge de juliol no va ser com els altres. Quant tot despuntava el sol, es van començar a sentir crits i espetecs al carrer...”

Laia Altarriba. *El barret del milicià*

Altarriba, Laia

Cifré, Guillem (il·l)

El barret del milicià

Barcelona: Tantàgora, 2008

Bernard, Héliane

Charpentier, Oliver (il·l)

Guernica

Barcelona: Hipòtesi [etc.], 2008

Creus, Ricard

Jover, Lluïsa (il·l)

El Moro, les taronges i la guerra

Barcelona: Argos Vergara, 1984

Leaf, Munro
Ferdinando el toro
Salamanca: Lóguez, 1994

Portell Rifà, Joan
Blanch, Ignasi (il·l)
Fill de rojo
Barcelona: Tantàgora, 2007

Ros, Roser
Cabestany, Silvia (il·l)
Els tres tambors
Barcelona: Tantàgora, 2007

Narrar la Guerra Civil

“Els nens no entenien res de tot aquell discurs. Ignoràvem el significat de paraules com “pàtria” o “secular”, i molt més encara ignoràvem quin era l’error que aquells homes havien comès”

Miquel Rayó. *El camí del far*

✿ Als infants

Alfaya, An
La sombra descalza
Madrid: Bruño, 2006

Ballaz, Jesús
El muñeco que anunció la Navidad
Barcelona: Edebé, 1993

Farias, Juan
Díaz, Reyes (il·l)
Anys difícils
Polinyà: Alimara, 1992

Farias, Juan
Crónicas de media tarde
Madrid: Gaviota, 1997

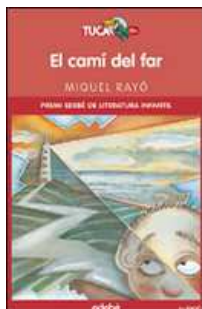
Fonalleras, Josep Maria
Beard, Leonard (il·l)
Les galletes del Saló de Te Continental
Barcelona: Edebé, 2005

Fortún, Elena
Balzola, Asun (il·l)
Celia en la revolución
Madrid: Aguilar, 1987

Garcia Llorca, Antoni
Tha (il·l)
El rei dels senglars
Barcelona: Cruïlla, 2003

Rayó i Ferrer, Miquel
El camí del far
Barcelona: Edebé, 2005

Roca Orta, Albert
Un cargol per a l'Emma
Barcelona: Edebé, 1998

“-Pensava que..., que ara seria un bon moment per ensenyar als nens que aquí també en vam tenir una, de guerra. I terrible. Ben a la vora encara queden senyals d’un bombardeig que...”

Joaquim Carbó. *El cant de l’esperver*

✿ Als joves

Aldecoa, J.R.
Taller de Diseño (il·l)
Los niños de la guerra
Madrid: Anaya, 1990

Álvarez, Blanca
Palabras de pan
Madrid: Edelvives, 2005

Atxaga, Bernardo
Memòries d’una vaca
Barcelona: Cruïlla, 1993

Benguereel, Xavier
Suburbi
Barcelona: Proa, 1998

Bosch, Lolita
Negra nit
Barcelona: Columna, 2006

Cañizo Perate, José Antonio del
¡Canalla, traidor, morirás!
Madrid: SM, 2005

Carbó, Joaquim
Lavarello, Josep M. (il·l)
El cant de l’esperver
Barcelona: Cruïlla, 2004

Cebrián Eloy M.
Bajo la fría luz de octubre
Madrid: Alfaguara, 2003

Cela, Jaume
Silenci al cor
Barcelona: Galera, 2007

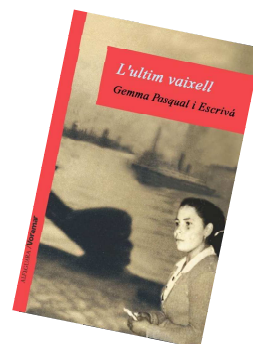
Delgado, Josep Francesc
Els llops de la lluna roja
Barcelona: Empúries, 2002

Fernández Paz, Agustí
Nit d’ombres voraces
Alzira: Bromera, 2003

Fillol, Luce
Clapers, Jordi (il·l)
Demà farà bo
Barcelona: Pirene, 1987

Gómez Cerdà, Alfredo
Noche de alacranes
Madrid: SM, 2005

Hemingway, Ernest
Velasco, José Luis (il·l)
Cuentos de guerra
Barcelona: Bruguera, 1983

Hernández, Pau Joan
L'ombra del Stuka
Barcelona: Empúries, 2007

Mariás, Fernando
Cielo abajo
Madrid: Anaya, 2005

Mayoral, Marina
Tristes armas
Madrid: Anaya, 2008

Neuschäfer-Carlón, Mercedes
La acera rota
Barcelona: Granica, 1986

Pascual i Escrivà, Gemma
L'últim vaixell
Picanya: Alfaguara/Voramars, 2004

Puente, Luis A.
Lalana, Fernando
Hubo una vez otra guerra
Madrid: SM, 1997

Sierra i Fabra, Jordi
Els focs de la memòria
Alzira: Bromera, 2008

Sotorra, Andreu
Els silencis de la boca de la Mina
Barcelona: Cruïlla, 2007

Teixidor, Emili
Gatagán, Tito (il·l)
Renco y el tesoro
Madrid: SM, 1987

Torres, Estanislao
Foc a l'albera
Barcelona: Laia, 1983

Tort i Martí, Manuel
Guerra incivil
Barcelona: Claret, 2000

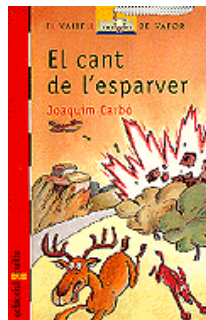
Vergés, Oriol
Seguí, Tomàs (il·l)
Amb el carnet i la pistola: 1936-1939
Barcelona: Abadía de Montserrat, 1996

Valls, Manuel
Caminar sobre gel
Barcelona: Columna, 2003

Altres guerres, altres àlbums il·lustrats

“Sabia que la Liane havia estat engolida per sempre més
dins el gran ventre de la guerra. Tots van ser engolits. Sí,
ho sé. Ho comprenc. D'aquí a poc faré nou anys.”
Élisabeth Brami. *Salva't Elies!*

Brami, Elisabeth
Salva't Elies!
Pontevedra: Kalandraka, 2006

Elzbieta
Flon-Flon y Musina
Madrid: SM, 2001

Hausfater-Douïeb, Rachel
Latyk, Olivier (il·l)
El nen estel
Barcelona: Baula, 2003

Innocenti, Roberto
Rosa Blanca
Santa Marta de Tormes: Lóguez, 2002

Lluïset
Vull una medalla!
Barcelona: Destino, 1988

Mckee, David.
Los dos monstruos
Madrid: Espasa Calpe, 1992

Popov, Nikolai
Per què?
Barcelona: L'Arca, 1996

Rapaport, Pilles
10 soldats
Zaragoza: Edelvives, 2003

Turin, Adela
Giles, Sophie (il·l)
Cañones y manzanas
Barcelona: Lumen, 2003

Vaugelade, Anaïs
A en Fabià no li interessa la guerra
Barcelona: Corimbo, 2000

Investigant dins la LIJ

Cadena, Josep M.
La Guerra Civil vista per Lola Anglada
Barcelona Diputació DL, 1986

García Padrino, Jaime
Formas y colores: la ilustración en España
Cuenca: UCLM, 2004

García Padrino, Jaime
Libros y literatura para niños en la España contemporánea
Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1992

Portell, Joan
“Històries de la Guerra Incivil”
Faristol (Juny 2001), núm. 40, p. 15-18

Salstad, Louise
“A question of distance: Three Spanish Civil War
Narratives for Children”
Bookbird. Vol. 39 (2001), núm. 3, p. 30-36

Sánchez Ortiz, César
“H. C. Andersen en la Guerra Civil”
Revista de literatura infantil y juvenil
(2005), núm. 209, p. 57-63

